

Sak 05/20: NFHFs organisering

Landsmøtet i 2019 fattet følgende vedtak:

Landsmøtet ser behov for å styrke Norsk Fyrhistorisk Forening som vår felles nasjonale organisasjon. Dagens organisasjonsform, a) nullalternativet, er ikke et alternativ for framtida. Landsmøtet ber om at styret starter prosessen i 2019 mot å innføre alternativene b) dobbeltmedlemskap eller c) gjennomgående medlemskap for de ulike organisasjonene som bedriver vern gjennom bruk av norske fyrstasjoner. Prosessen skal gjennomføres i nær dialog med foreningens medlemmer. En høring blant foreningens medlemmer skal være gjennomført innen 1.11.2019. Styret skal fremme et forslag med nødvendige vedtektsendringer på neste landsmøte.

Styret nedsatte en arbeidsgruppe bestående av kasserer Jostein Korsnes og varamedlem Inge Westad. Gruppens høringsbrev ble styrebehandlet og deretter sendt ut til medlemmene 16. oktober. Utdrag:

[...]

Styret vil anbefale ovenfor medlemmene at en går for c-alternativet.

Dette vil gjøre at Norsk Fyrhistorisk Forening vil få et langt større medlemstall og alle de fordelene dette kan innebære, bl. a økonomisk. Dette vil etter styret sin mening gi en vesentlig styrking av foreningen sin nasjonale/internasjonale posisjon som talerør for en samlet fyrfamilie. Det er i dag mellom 3000 og 6000 mennesker som har tilknytning og interesse av fyrarbeidet. Med flere medlemmer i landsforeningen er sjansen for statlig støtte mye større. Dette gir oss en mulighet til å kunne følge bedre opp de enkelte fyrene.

[...]

En slik organisering vil ikke endre nevneverdig det enkelte fyrslag sin hverdag. I det ligger at en ikke berører det enkelte fyrslag sine interne beslutninger og arbeidsmåter. Det fortsetter som før. Forskjellen ligger i at sentralledet legger til rette for medlemsregistrering og kontingentinnkreving. Dette vil gi oss en ensarta og sikker organisering av medlemslistene fra det enkelte fyrslag og tydeliggjøre NFHF som en landsomfattende fyrorganisasjon.

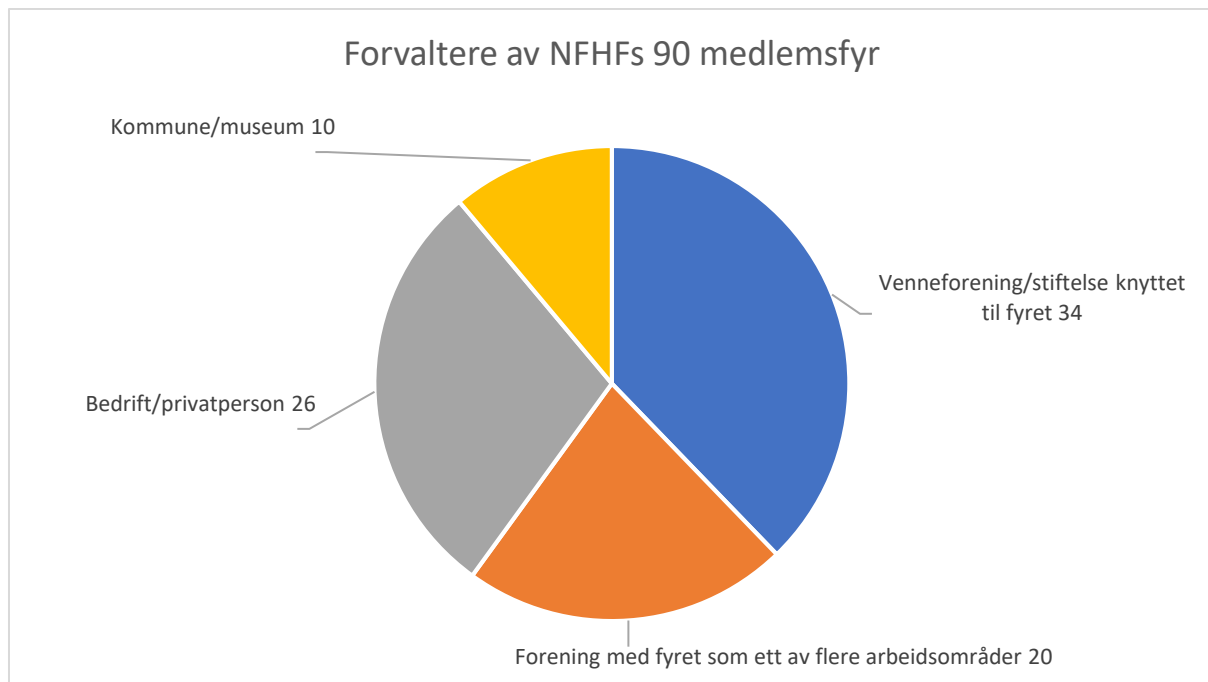
Det kom inn 11 skriftlige høringsinnspill:

- 13.05 Inger Aasen, Stavnesets venner
- 15.10 Tore Berntsen, Bragdøya kystlag
- 16.10 Terje Kristiansen
- 16.10 Pål Hals, Lista fyr
- 17.10 Svetlana Voronkova, Gamvik museum og Slettnes fyr
- 27.10 Jens Erik Holmquist, Ryvingens venner
- xx.11 Inger Aasen og Sissel Solli Eide
for Stavnesets venner, Kvitholmens venner og Hestskjærets venner
- 11.11 Solveig Ervik
- 08.01 Gaute Bjorland, Feisteins venner
- 13.01 Torleif Meling, Venner av Slåtterøy fyr
- 20.01 Knut-Arne Ekern, Filtvet fyrs venner

Flere var kritiske til sentralt medlemsregister og sentral kontingentinnkreving. Seks innspill støttet innføring av gjennomgående medlemskap, og fem frarådet det.

Kartlegging av NFHFs medlemsfyr

Per 31.12.2019 var 90 fyrforvaltere tilsluttet NFHF, og 34 av dem har en organisasjonsform som gjør gjennomgående medlemskap (alternativ C) mulig: Venneforening/stiftelse knyttet til en fyrstasjon. 20 andre fyrforvaltere er foreninger som har drift av et fyr som ett av flere arbeidsområder. Blant dem er det 11 kystlag og 4 turistforeninger/turlag (DNT), som allerede har gjennomgående medlemskap til et nasjonalt sentrallidd.

For at gjennomgående medlemskap skal gi NFHF økt mulighet for statlig driftsstøtte, må antall registrerte personmedlemmer bli minst 5000. Per 31.12.2019 var dette tallet 233. I januar 2020 ble det gjennomført en undersøkelse blant NFHFs medlemsfyr. 19 av de 34 som alternativ C kan gjelde for, svarte. Deres samlede medlemstall ved årsskiftet var 2445. Enkelte fyrforvaltere i Midt-Norge har varslet at de vil melde seg ut av NFHF dersom alternativ C innføres. Det er grunn til å tro at også andre vil falle fra. Det er ikke sannsynlig at NFHF vil nå 5000 personmedlemmer kun ved å innføre gjennomgående medlemskap. Et sted mellom 3500 og 4000 er kanskje mer realistisk.

Praktisk betydning for medlemsfyrene

Arbeidsgruppens forslag betyr at 34 fyrforvalteres medlemmer må være registrert i NFHFs medlemsregister. Følgende løsning er foreslått for kontingentinnkreving:

- 1) Fyrforvalter fastsetter sin lokale kontingent og informerer NFHF om satsen(e).
- 2) NFHFs landsmøte fastsetter sentralliddets kontingent per person med gjennomgående medlemskap. I 2020 stiller det offentlige krav om at den er på minst 50 kr.

- 3) NFHF sender ut kontingentkrav til personer med gjennomgående medlemskap. På fakturaen er fyrforvalters og NFHFs kontingent lagt sammen.
- 4) Fyrforvalter mottar medlemmenes kontingent i én eller flere bankoverføringer fra NFHF. NFHF beholder beløpet som utgjør sentralleddets kontingent.

Øvrige fyrforvaltere (56 av 90) vil ikke bli berørt av organisasjonsendringen. Hvis de har medlemmer, vil de ikke bli ført inn i NFHFs medlemsregister. Fyrforvalteren vil motta årlig kontingentkrav fra NFHF på samme måte som i dag, gjeldende sats er 400 kr.

Estimat av NFHFs tidsbruk og kostnader

De siste månedene har styret etterlyst bedre tallgrunnlag for å vurdere gjennomgående medlemskap. Det har blitt kartlagt hvor stor stillingsprosent andre organisasjoner bruker til løpende arbeid med medlemsregister og kontingentinnkreving. Kartleggingen tilsier at dersom NFHF får 4000 personmedlemmer, vil arbeidsmengden utgjøre omtrent 25 prosent av en stilling. Det er ikke rom for å gjøre arbeidet innenfor dagens halve stilling i sekretariatet. Øvrige administrasjonskostnader (nettbasert medlemsregister og fakturagebyrer) ville blitt i overkant av 40 000 kr i året. Hvis økte lønns- og administrasjonskostnader skal finansieres med kontingent fra gjennomgående medlemskap (4000 personer), må kontingenten per person være minst 51,65 kr. En kontingent på 50 kr vil altså ikke gi NFHF noen økonomisk gevinst.

Muligheter for offentlig driftsstøtte

Organisasjoner det er naturlig å sammenligne oss med, mottar driftsstøtte via Klima- og miljødepartementet. Hittil har ikke NFHF kvalifisert for ordningen, og krav om et sentralt register med 5000 personmedlemmer har vært en av hindringene. Nå er vi i dialog med departementet og forsøker å få forståelse for at majoriteten av våre medlemsfyr ikke passer med modellen som forventes: Personmedlemmer i lokallag av et nasjonalt sentrallidd. Forskriften for tilskuddsordningen skal revideres i vår, og departementet vil om kort tid be om høringsinnspill. NFHF får drahjelp av Kulturvernforbundet for å fremme vår sak. Det kan hende at vi har større slagkraft ved å presentere oss som overbygning for 90 medlemsfyr (et NFHF praktisk talt uten personmedlemmer), enn som en personorientert forening med under 5000 dokumenterte medlemmer.

Styrets råd til landsmøtet

Styret har utredet gjennomgående medlemskap, og flertallet av styremedlemmene fraråder denne organisasjonsendringen. Innføring av alternativ C kan føre til at enkelte fyrforvaltere går ut av NFHF. Deres medlemmer ville blitt påført en kostnad, samtidig som en kontingent på 50 kr knapt går i null med NFHFs utgifter for å inndrive den. NFHFs administrative kostnad og tidsbruk kan dermed ikke forsvares. På kort sikt vil ikke gjennomgående medlemskap gi større sjanse for å få offentlig driftstilskudd, og effekten på lang sikt er uvisst. Arbeidet med å utrede en eventuell organisasjonsendring har krevd stor innsats av arbeidsgruppen og styret som hele. Nå er det viktig å sette sluttstrek for saken og frigjøre kapasitet til annet arbeid. NFHF kan jobbe systematisk med å styrke posisjonen som nasjonalt talerør for bevaring og ny bruk av norske fyr, uten en organisasjonsendring som favner bare 34 av 90 medlemsfyr.